

Protokół Nr XVI/19
sesji Sejmiku Województwa Podkarpackiego
z dnia 26 listopada 2019 r.

XVI sesja Sejmiku Województwa Podkarpackiego VI kadencji odbyła się w dniu 26 listopada 2019 r. w sali audytoryjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego przy Al. Ciepłińskiego 4 w Rzeszowie.

Sesja rozpoczęła się o godzinie 15⁰⁰.

Przewodniczący Sejmiku – Jerzy Borcz poprosił radnych o powstanie i odmówienie Modlitwy za Ojczyznę Ks. Piotra Skargi.

Następnie otworzył obrady XVI sesji i poprosił o powstanie i wprowadzenie sztandaru województwa.

Został odegrany hymn państwowy.

Przewodniczący powitał zaproszonych gości:

Panie i Panów Radnych oraz Zarząd Województwa Podkarpackiego, Panie i Panów Posłów do Parlamentu Europejskiego, Panie i Panów Parlamentarzystów Województwa Podkarpackiego, Panie i Panów Radnych Województwa Podkarpackiego wszystkich kadencji, Wiceprezydenta Miasta Rzeszowa, Wojewodów Podkarpackich wszystkich kadencji, Przedstawicieli Zarządów Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych, Przedstawicieli duchowieństwa, Przedstawicieli służb mundurowych Policji, Wojska, Straży Pożarnej, Prezesów i dyrektorów wszystkich jednostek Województwa Podkarpackiego, Przedstawicieli Wojewódzkiej Rady Kombatanckiej, Przedstawicieli prasy, radia i telewizji.

Witam

Panią Poseł Ewę Leniart

Pana Posła Krzysztofa Sobolewskiego

Panią Małgorzatę Jarosińską, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Pana Posła Marka Kuchcińskiego

Panią Lucynę Podhalec, pełniącą obowiązki Wojewody Podkarpackiego

Panią Grażynę Ignaczak – Bandyk, Dyrektora Generalnego Kancelarii Prezydenta

Przewodniczącego Klubu PSL Jana Tarapatę

Przewodniczącego Klubu Koalicji Obywatelskiej Piotra Tomańskiego

Panią Elżbę Dzwonkiewicz, Konsula Generalnego RP we Lwowie

Panią Katarzynę Sołek, Wice Konsula Generalnego RP we Lwowie

Ks. Prałata Jana Szczupaka

Dr hab. Grzegorz Ślusarz Prorektor ds. Kolegium Nauk Społecznych Uniwersytetu Rzeszowskiego

Szczególnie gorąco pragnę przywitać:

1. Panią Marię Rekść Mera samorządu rejonu wileńskiego,
2. Panią Teresę Dziemieszko Wice mera samorządu rejonu wileńskiego

3. Pana Zdzisława Palewicza Mera samorządu rejonu sołecznickiego
4. Panią Wioletę Baranowską Doradcę mera samorządu rejonu sołecznickiego

Proponuję przystąpić do realizacji porządku obrad sesji.

Pkt 2. Prezentacja filmu podsumowującego 20 - lecie Samorządu Województwa.

Przewodniczący poprosił o projekcję.

Pkt. 3 Odczytanie Uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 stycznia 2019 roku w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Podkarpackiego w związku z 20. Rocznicą powstania Samorządu Województwa Podkarpackiego.

Przewodniczący przedstawił treść uchwały

**UCHWAŁA NR IV/52/19
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO**

z dnia 28 stycznia 2019 r.

**w sprawie przyjęcia stanowiska Sejmiku Województwa Podkarpackiego
w związku z 20. rocznicą powstania Samorządu Województwa Podkarpackiego.**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2018 r., poz. 913 z późn. zm.) oraz § 19 ust. 2 Statutu Województwa Podkarpackiego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/103/99 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 września 1999 r. w sprawie uchwalenia Statutu Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. z 1999r. Nr 28, poz.1247 z późn. zm.);

**Sejmik Województwa Podkarpackiego
uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się stanowisko **w związku z 20. rocznicą powstania Samorządu Województwa Podkarpackiego**, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Podkarpackiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Stanowisko Sejmiku Województwa Podkarpackiego w związku z 20. rocznicą powstania Samorządu Województwa Podkarpackiego.

Mija 20 lat od czasu reformy administracji publicznej, w wyniku której powstało Województwo Podkarpackie, jako jedno z szesnastu polskich województw. Honorując tę ważną rocznicę, Radni Województwa Podkarpackiego wraz z Zarządem Województwa Podkarpackiego kierują słowa szacunku i uznania do wszystkich, którzy przyczynili się do powołania Województwa Podkarpackiego oraz tych, którzy podczas tych dwóch dekad swą pracą wytrwale angażowali się w budowanie potencjału naszego regionu. Był to czas wcielania w życie idei samorządności i społeczeństwa obywatelskiego, tworzącego regionalną wspólnotę. Wyrażamy wdzięczność wszystkim, którzy wnieśli swój wkład w budowanie innowacyjnego, opartego na chrześcijańskich wartościach, szacunku dla tradycji i dziedzictwa, a jednocześnie silnego społecznie, gospodarczo i kulturowo Podkarpacia.

Minione 20 lat to dla Województwa Podkarpackiego czas dynamicznego wzrostu i rozwoju we wszystkich obszarach życia społecznego, gospodarczego, kulturalnego i naukowego, realizowanego zgodnie z dążeniem do zrównoważonego rozwoju dzięki sprawnemu wykorzystaniu Funduszy Europejskich.

Osiągnięcia, którymi dziś możemy się szczycić, nie byłyby możliwe bez ogromnego zaangażowania obywateli, pracowitych i ambitnych ludzi, którzy aktywnie uczestniczą w tworzeniu regionalnej wspólnoty oraz dobrej współpracy samorządów wszystkich szczebli. Dziś jesteśmy regionem otwartym dla inwestorów, dysponującym nowoczesną infrastrukturą komunikacyjną oraz wysoko wykwalifikowanymi kadrami. Nasz region słynie w Europie i w świecie dzięki inteligentnym specjalizacjom, jakimi są: lotnictwo i kosmonautyka, motoryzacja, branża informatyczna, ale także wysoka jakość życia.

Ostatnie lata to czas wytężonej pracy i wielu ambitnych wyzwań, które miały i mają wpływ na budowanie potencjału regionu. Miliardy złotych z kolejnych

Regionalnych Programów Operacyjnych Województwa Podkarpackiego oraz innych programów unijnych, środków własnych województwa i budżetu państwa, urzeczywistniły wielkie plany inwestycyjne na przestrzeni tych lat. To dzięki nim powstały drogi, obwodnice, mosty, linie kolejowe, rozbudowywane są szpitale wraz z wyposażeniem w nowoczesny sprzęt medyczny, rozwijają się wyższe uczelnie, instytucje kultury, powstają nowe szkoły, przedszkola i żłobki oraz realizowane są inwestycje z zakresu ochrony środowiska. To wszystko ma ogromny wpływ na poziom życia mieszkańców oraz atrakcyjność inwestycyjną Podkarpacia.

Sukcesy regionu nie stałyby się jego udziałem bez wytężonej, pełnej zaangażowania pracy Samorządowców wszystkich szczebli. Stąd szczególne słowa uznania i podziękowania należą się tym, którzy w kolejnych kadencjach pełnili funkcje: Marszałków Województwa, Wicemarszałków oraz Członków Zarządu Województwa, Przewodniczących i Wiceprzewodniczących Sejmiku oraz Radnych Województwa, a także wszystkim pracownikom samorządowym.

Jesteśmy dumni, że możemy pełnić zaszczytną służbę na rzecz wspólnego dobra jakim jest Podkarpacie i że dane nam jest uczcić tę piękną rocznicę. Niech będzie ona okazją do budowania poczucia dumy z naszej regionalnej wspólnoty oraz daje impuls do podejmowania kolejnych wyzwań na rzecz Województwa Podkarpackiego. Wszak nie wszystko zostało dokonane.

Znaczący rozwój naszego województwa przez wspomniane dwie dekady to wielki sukces, który staje się powodem do dumy i satysfakcją dla wszystkich mieszkańców, niech przyczynia się do dalszego wysiłku i starań na rzecz budowania regionalnej wspólnoty, opartej na idei samorządności.

Pkt 4. Odsłonięcie i poświęcenie Herbu Województwa umiejscowionego w centralnej części sali audytoryjnej.

Marszałek Województwa Władysław Ortyl Samorządność terytorialna jest jednym z warunków istnienia współczesnej demokracji. Dzięki sprawnie zorganizowanym i zarządzanym społecznościom regionalnym, możemy lepiej urzeczywistniać rozwój naszego kraju, który zachodzi w oparciu o realne potrzeby mieszkańców.

Samorząd terytorialny wyzwala w społeczeństwie drzemającą energię, wynikającą z potrzeby współdecydowania o swoim najbliższym otoczeniu. Energia ta przekłada się

na realizację licznych inicjatyw oddolnych, które są urzeczywistniane przez ludzi - dla ludzi.

Idea samorządu terytorialnego w końcu, wynika z szacunku do obywateli, ich wiedzy i wiary w umiejętność podejmowania najlepszych decyzji przekładających się na rozwój Małych Ojczyzn, a tym samym całego kraju.

Dziś, świętujemy 20-lecie Samorządu Województwa Podkarpackiego. Podczas tego wyjątkowego święta przywołujemy w pamięci wszystkich, którzy przez dwie ostatnie dekady kształtowali regionalną politykę Podkarpacia. To niezwykle ważny czas, kiedy udało się nie tylko zintegrować społeczność zamieszkującą tereny dzisiejszego Podkarpacia, ale też przeprowadzić wiele projektów ważnych dla całego województwa.

Wystarczy tu chociażby wspomnieć o zwiększeniu dostępności komunikacyjnej Podkarpacia, poprzez realizację projektów drogowych, przejęcie i rozwój Portu Lotniczego Rzeszów-Jasionka, modernizacji linii kolejowych, ale także działalności na rzecz rozwoju gospodarczego województwa, poprzez powołanie Podkarpackiego Parku Naukowo-Technologicznego „Aeropolis”, czy inicjowaniu licznych działań i przedsięwzięć na rzecz rozwoju biznesu.

Samorząd województwa przez dwadzieścia ostatnich lat aktywnie działał także w obszarze ochrony zdrowia, rozwoju kultury, turystyki i sportu. Dziś, z satysfakcją przyglądamy się minionym dekadom, kiedy udało nam się zakończyć wiele ważnych z punktu widzenia całego województwa projektów. Z nieukrywaną satysfakcją realizujemy kolejne, nie brakuje nam też ambitnych planów i pomysłów na przyszłość.

Dziś, podczas tego wspaniałego święta rozpoczynamy ważną inicjatywę, jaką jest Młodzieżowy Sejmik Województwa Podkarpackiego. Stanie się on o specyficznym ciałem wnioskodawczym i opiniująco-doradczym dla Samorządu Województwa Podkarpackiego, a jego podstawowym zadaniem będzie reprezentowanie spraw młodego pokolenia oraz zwiększanie świadomości wśród młodzieży na temat istoty procesów demokratycznych i obywatelskich w społeczeństwie.

Dziś, z okazji 20-lecia samorządu województwa, na tej sali pojawiły się nowe elementy. To rzeźba herbu województwa podkarpackiego, którą za chwilę będziemy uroczystie odsłaniać oraz wykonana specjalnie na tę okazję laska, którą to przewodniczący sejmiku rozpoczął uroczystą sesję.

Myślę, że jest to dobry moment, aby pokrótce przypomnieć historię herbu Województwa Podkarpackiego. Otóż stworzenie symbolu, który połączyłby obszar należący historycznie do ziem: przemyskiej, sandomierskiej, bełskiej i krakowskiej, nie należało do zadań łatwych, jakie stały przed radnymi województwa pierwszej kadencji. Jednak pomimo pojawiających się po drodze dylematów, w 2000 roku udało się przyjąć projekt herbu, w którym na trójdzielnej tarczy znalazły się - lew, gryf oraz krzyż kawalerski, czyli elementy nawiązujące do historii i tradycji tej ziemi.

Herb, który dzisiaj zostanie odsłonięty został wykonany w marmurze białym, karraryjskim, tradycyjną metodą rzeźbiarską. Ten materiał rzeźbiarski był stosowany przez tak znakomitych artystów jak chociażby Michał Anioł. Płaskorzeźba została wykonana ręcznie przez artystę pochodzącego z Podkarpacia, z Ustrzyk Dolnych Pana Jacka Osadczyka. Herb mierzy 115 cm wysokości, 95 szerokości, waży ok 180 kg. Łaska Przewodniczącego ma 205 cm, wysokość godła 13 cm, wysokość herbu 8 cm zaś wysokość trzonu z głowicą 187 cm. W zwieńczeniu umieszczony został prostopadłościan z herbem Podkarpacia, wykonany ręcznie techniką grawerowania. Na szczycie osadzony jest orzeł w koronie wykonany z mosiądzu i pokryty srebrem. Łaska wzbogacona została o przeźroczystą tuleję, która przywodzi na myśl lampę Łukasiewicza, w dolnej części tulei jest napis wspominający o dzisiejszej uroczystości.

Przy tej okazji trzeba przypomnieć także o rzeczy bardzo ważnej, jaką jest honorowanie od 2002 roku przez Sejmik Województwa Podkarpackiego - osób, instytucji i organizacji, które wybitnie przyczyniają się do rozwoju Podkarpacia odznaką – Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego. W sumie odznaczono już 72 osoby, dziś przed nami uroczyste wręczenie odznaki dwóm kolejnym osobom.

Odznaczenia na przestrzeni ostatnich dekad przyznano między innymi duchownym: jego ekscelencji księdzu arcybiskupowi Ignacemu Tokarczukowi, księdzu kardynałowi Adamowi Kozłowieckiemu. Odznaczenia przyznano świętej pamięci prezydentowi RP Lechowi Kaczyńskiemu i jego małżonce Marii Kaczyńskiej, ludziom kultury i sztuki - Józefowi Szajnie, Krzysztofowi Pendereckiemu, Władysławowi Pogodzie, wybitnym naukowcom, jak Mateuszowi Szpytmie, sportowcom – znakomitemu chodźniarzowi Robertowi Korzeniowskiemu, ale także mediom, jak Rozgłośnia Regionalna „Polskie Radio Rzeszów”.

Szanowni Państwo,

Nasze województwo jest współcześnie przykładem ogromnego sukcesu wynikającego z ciężkiej pracy ludzi oddanym idei samorządności. Idea urzeczywistniona w tym zakątku naszego kraju przyniosła pozytywny efekt w postaci cywilizacyjnego skoku ziem posiadających ogromny potencjał społeczny i kulturowy.

Dlatego wierzę, że Samorząd Województwa Podkarpackiego w dalszym ciągu będzie odgrywał rolę inicjatora zmian na tych ziemiach oraz będzie działał na rzecz integracji regionalnej społeczności, a tym samym sprawnie i skutecznie realizował zadania na rzecz mieszkańców województwa. Wszystkim Państwu zebranym na tej sali życzę, aby 20-lecie Samorządu Województwa Podkarpackiego stało się dla Państwa czasem radości, dumy i satysfakcji z tego co udało się już zrobić dla Podkarpacia, a jednocześnie było czasem nadziei na dalszy rozwój tego jednego z najpiękniejszych miejsc Polski.

Przewodniczący poprosił o zabranie głosu księdza Prałata Jana Szczupaka

Ksiądz Prałat Jan Szczupak pogratulował, że przez lata potrafiliśmy budować na wartościach chrześcijańskich, są to wartości ponadczasowe, wynikające z prawa naturalnego a równocześnie zakotwiczone są w prawie bożym. Za to niech będą Bogu dzięki i ludziom, którzy wsłuchali się w te prawdy i starali się aby wspólnota województwa podkarpackiego tymi wartościami żyła i na nich budowała. Jednocześnie przekazał życzenia na dalsze lata owocnej pracy i współpracy, odpowiedzialności za naszą ojczyznę Polskę ale także naszą ojczyznę Podkarpacie. Niech Boże błogosławieństwo towarzyszy wszystkim kadencjom, które przed nami a województwo kwitnie we wzajemnym wspieraniu się i szanowaniu ludzi o różnych poglądach. Dodał, że herb, który za chwilę poświęci będzie takim symbolem, w którym zamykają się wszystkie tradycje województwa a znak krzyża, który jest krzyżem walecznym w szczególny sposób wpisuje się w znak naszej wiary.

Następnie Ksiądz Prałat pobłogosławił herb.

Przewodniczący Sejmiku poprosił o uczczenie minutą ciszy zmarłych radnych.

Pkt. 5. Wręczenie Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” Panu Zdzisławowi Banatowi.

Przewodniczący Sejmiku odczytał tekst uchwały w sprawie nadania odznaki honorowej pierwszemu Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Podkarpackiego Panu Zdzisławowi Banatowi.

**UCHWAŁA NR XIV/236/19
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO**

z dnia 28 października 2019 r.

**w sprawie nadania Panu Zdzisławowi Banatowi Odznaki Honorowej
„Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 512), § 13 pkt 22 Statutu Województwa Podkarpackiego, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/103/99 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 września 1999r. w sprawie uchwalenia Statutu Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. Nr 28, poz. 1247 z późn. zm.) oraz § 3 pkt. 1 i § 7 ust. 1 Uchwały Nr VII/143/15 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”, ustalenia jej wzoru, zasad i trybu nadawania oraz sposobu noszenia,

**Sejmik Województwa Podkarpackiego
uchwala, co następuje:**

§ 1

Nadaje się **Panu Zdzisławowi Banatowi** Odznakę Honorową „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Podkarpackiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący poprosił Pana Marszałka Województwa o wygłoszenie laudacji na cześć odznaczonego.

Marszałek Województwa Władysław Ortyl obchodzony przez nas jubileusz 20-lecia Samorządu Województwa Podkarpackiego to okazja, aby uhonorować budowniczych samorządowych struktur, tych którzy swoją pionierską pracą - wykonywaną z wielkim zaangażowaniem i dbałością - tworzyli dwie dekady temu zręby naszego regionu - Podkarpacia.

Dlatego Zarząd Województwa Podkarpackiego oraz Radni Województwa Podkarpackiego przyjęli uchwałę o nadaniu Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” pierwszemu Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Podkarpackiego, Panu Zdzisławowi Banatowi oraz pierwszemu Marszałkowi Województwa Podkarpackiego Bogdanowi Rzońcy.

Szanowni Państwo,

Niech mi wolno będzie w pierwszej kolejności przybliżyć osiągnięcia pana Zdzisława Banata - pierwszego przewodniczącego naszego podkarpackiego parlamentu, który funkcję tę pełnił od 1998 do 2002 roku. Jak sam wspominał kiedyś na łamach naszego urzędowego pisma „Podkarpackiego Przeglądu Samorządowego”, był to dla niego niezwykle ważny i intensywny okres:

- „Udział w budowaniu nowego samorządu województwa podkarpackiego i przewodniczenie jego sejmikowi było dla mnie wielkim, odpowiedzialnym i radosnym zadaniem, a pracę przewodniczącego sejmiku traktowałem jak służbę na rzecz mieszkańców regionu” – mówił pan Banat.

Ten czas był rzeczywiście wyjątkowy w historii naszego regionu, bo formowały się jego ramy, struktury i instytucje. Możemy śmiało powiedzieć o panu Banacie, że był jednym z „Ojców – Założycieli” Podkarpacia. Decydował wraz z innymi radnymi o tak istotnych kwestiach jak Strategia Rozwoju Województwa, Statut Województwa, jego herb, flaga i sztandar. A także o setkach innych spraw związanych z formowaniem się nowego samorządowego organizmu, jakim było wówczas nasze województwo.

Ta funkcja pierwszego Przewodniczącego Sejmiku była swoistym ukoronowaniem wieloletniej działalności opozycyjnej pana Banata. Była nagrodą za okres strachu, udręczenia oraz niepewności. Pan Zdzisław Banat był bowiem razem z żoną aktywnym działaczem „Solidarności”. Wszedł w struktury związku z silnym

przekonaniem, że jarzmo narzucone Polsce przez Związek Radziecki uda się kiedyś zrzucić. W opozycyjnej działalności przyświecała mu – jak sam mówił – AK-owska hierarchia wartości: Bóg, Honor, Ojczyzna.

Jego działalność opozycyjna rozpoczęła się już w 1968 roku i trwała nieprzerwanie do roku 89. Pan Zdzisław Banat był członkiem i Przewodniczącym Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Rzeszowskim Przedsiębiorstwie Robót Inżynieryjnych, a także Członkiem Zarządu Regionu Rzeszowskiego MKR – NSZZ „Solidarność” w Rzeszowie. Brał udział w manifestacjach opozycyjnych, w kolportażu wydawnictw podziemnych. Za swoją działalność w grudniu 1981 r. został internowany w ośrodku odosobnienia w Załężu. Na przesłuchaniach pytany po co mu ta cała „Solidarność” – niezmiennie odpowiadał: „Dla wolnej Polski”.

Oprócz działalności opozycyjnej, chciałbym także w skrócie przybliżyć ścieżkę zawodowej kariery pana Zdzisława Banata, która jest również imponująca. Ukształtował ją na początku wybór studiów – najpierw w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Rzeszowie, gdzie pan Banat uzyskał tytuł inżyniera urządzeń sanitarnych, a następnie na Politechnice Krakowskiej w zakresie budownictwa lądowego, gdzie zdobył tytuł magistra inżyniera budownictwa lądowego.

Dlatego po studiach rozpoczął pracę w branży budowlanej, pracując na różnych stanowiskach najpierw w Rzeszowskim Przedsiębiorstwie Robót Inżynieryjnych w Rzeszowie, a następnie w Pracowni Projektów w Rzeszowie Biura Studiów i Projektów Rozwoju Rolnictwa BIPROZET w Warszawie.

Rok 1990 otwiera kolejny etap zawodowej kariery pana Zdzisława Banata - ale już w zupełnie innym charakterze – w pierwszych wyborach samorządowych w wolnej Polsce, został wybrany na Prezydenta Miasta Rzeszowa i funkcję tę pełnił do 1991 roku. Jako gospodarz stolicy Podkarpacia podejmował szereg ważnych decyzji dotyczących rozbudowy miasta, jego rozwoju w różnych obszarach, m.in.: edukacji, komunikacji, kulturze.

Kolejne lata zawodowej pracy związane są z Urzędem Wojewódzkim w Rzeszowie, gdzie był zastępcą dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich oraz Pełnomocnikiem ds. Rodziny Wojewody Rzeszowskiego.

W latach 1999 - 2001 był Pełnomocnikiem Zarządu Województwa ds. Współpracy z Samorządami – w Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego w Rzeszowie, a w

latach 2001-2002 pracował jako zastępca dyrektora w Departamencie Kultury i Oświaty Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie. Od roku 2007 do chwili przejścia na emeryturę czyli do 2013 roku pełnił funkcję zastępcy dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie.

Pan Zdzisław Banat pełnił również wiele funkcji w organizacjach społecznych i zawodowych m.in. jako Członek Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, Przewodniczący Komisji Koordynacji Budownictwa Regionu Rzeszowskiego oraz Członek Krajowej Komisji Budownictwa. Udzielał się również w Stowarzyszeniu Rodzin Katolickich Diecezji Rzeszowskiej, w Stowarzyszeniu Budowy Pomnika Jana Pawła II w Rzeszowie oraz w Stowarzyszeniu Budowy Pomnika płk. Łukasza Cieplińskiego w Rzeszowie.

Przejęcie na emeryturę nie zmniejszyło zaangażowania Pana Zdzisława Banata, który nadal czynnie uczestniczy w życiu społecznym województwa. Jest przewodniczącym Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia Osób Represjonowanych w Stanie Wojennym Województwa Podkarpackiego.

Za swoją działalność został uhonorowany następującymi odznaczeniami, wśród najważniejszych są:

- Brązowy Krzyż Zasługi
- Brązowy Medal za Zasługi Dla Obronności Kraju
- Krzyż Wolności i Solidarności
- Odznaka honorowa „Działacz opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych”

Szanowni Państwo,

Myślę, że odznaka honorowa „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”, którą za chwilę z wielką radością wręcę Panu Banatowi jest wyrazem naszego uznania nie tylko dla jego pracy na rzecz samorządu województwa w niezwykle ważnym okresie, bo pierwszych latach jego istnienia. Ale jest swoistym podziękowaniem dla całego pokolenia ludzi, którzy tu na Podkarpaciu walczyli najpierw o wolną Polskę, o jej prawdziwie demokratyczny charakter, a następnie intensywnie uczestniczyli w tworzeniu podwalin dla nowego regionu, który tak pięknie zmienił się dając wielkie możliwości współczesnym pokoleniom.

Przewodniczący poprosił odznaczonego o podejście przed stół prezydialny, gdzie nastąpiło wręczenie odznaki oraz kwiatów.

Zdzisław Banat serdecznie podziękowała za to wielkie wyróżnienie jakim jest odznaka „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”. Jest ona wielkim zaszczytem dla niego ale myśli, że też dla radnych I kadencji, którzy z nim pracowali. Uosabia ona dążenia i starania wszystkich tych, którzy dążyli do rozwoju województwa. Fundamenty jakie były kładzione podczas tej I kadencji to dobra praca wykonana na rzecz wszystkich mieszkańców Podkarpacia. Radni mieli świadomość, że to co robią musi być czynione w harmonii z dziedzictwem, teraźniejszością i przyszłością. Mieli świadomość, że podążają w sztafecie pokoleń i w organizowaniu życia regionu w oparciu o wielkie wzorce. Wzorcami tymi byli wielcy działacze związani z naszą ziemią tacy jak ks. Stanisław Konarski – reformator szkolnictwa, Łukasiewicz – twórca przemysłu petrochemicznego w Polsce, Eugeniusz Kwiatkowski – główny organizator Centralnego Okręgu Przemysłowego, Łukasz Ciepliński – przywódca bohaterskich żołnierzy państwa podziemnego. Dodatkowo wiedzieli, że u podłoża ich działania musi być Bóg – jeśli On pobłogosławi – będzie wszystko. Najważniejsza, fundamentalną rzeczą był Statut Województwa poprzedzony preambułą w której odwołujemy się o pomoc do Pana Boga. Herb też o tym mówi – krzyż jest na naczelnym miejscu. Patrząc z perspektywy 20 lat można powiedzieć, że mamy sukces, sukcesem największym jest to, że zbudowaliśmy wspólnotę regionalną zjednoczoną wokół wielkich celów, która ma bardzo jednoznacznie określony kod społeczno – kulturalny, kod odczytywany w całej naszej ojczyźnie. Wtedy jednoczyły nas Uniwersytet, Politechnika, lotnisko, innowacyjna dolina lotnicza, odbudowa naszych wielkich dzieł architektury sakralnej i świeckiej jak chociażby Zamek w Krasieczynie. W kategorii regionów polskich szczególnie sytuuje nas wspólnota w której ludzie czują się bezpiecznie, wspólnota, która ma szacunek dla życia.

Pkt.6 Wręczenie Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego” Panu Bogdanowi Rzońcy.

Przewodniczący Sejmiku odczytał tekst uchwały w sprawie nadania odznaki honorowej pierwszemu Marszałkowi Województwa Podkarpackiego Panu Bogdanowi Rzońcy.

**UCHWAŁA NR XIV/237/19
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO**

z dnia 28 października 2019 r.

**w sprawie nadania Panu Bogdanowi Rzońcy Odznaki Honorowej
„Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2019 poz. 512), § 13 pkt 22 Statutu Województwa Podkarpackiego, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/103/99 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 września 1999r. w sprawie uchwalenia Statutu Województwa Podkarpackiego (Dz. Urz. Woj. Podk. Nr 28, poz. 1247 z późn. zm.) oraz § 3 pkt. 1 i § 7 ust. 1 Uchwały Nr VII/143/15 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”, ustalenia jej wzoru, zasad i trybu nadawania oraz sposobu noszenia,

Sejmik Województwa Podkarpackiego uchwala, co następuje:

§ 1

Nadaje się **Panu Bogdanowi Rzońcy** Odznakę Honorową „Zasłużony dla Województwa Podkarpackiego”.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Podkarpackiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Proszę Pana Marszałka Województwa o wygłoszenie laudacji na cześć odznaczonego.

Marszałek Województwa Władysław Ortyl w tym symbolicznym momencie, podczas sesji naszego regionalnego parlamentu, w czasie której świętujemy 20 lat funkcjonowania samorządowej wspólnoty województwa mam zaszczyt wygłosić laudację na cześć pana Bogdana Rzońcy, człowieka, którego na tej sali wszyscy świetnie znają, który od samego początku związany jest z samorządem Podkarpacia. To on 20 lat temu zaczął przecierać „marszałkowski szlak” i przyjął na siebie historyczną rolę pierwszego marszałka w historii regionu. To właśnie Bogdan Rzońca – niegdyś pierwszy marszałek województwa, później poseł na Sejm, teraz europoseł jest nowym „Zasłużonym dla Województwa Podkarpackiego”.

Szanowni Państwo,

„Racją bytu wszelkiej polityki jest służba człowiekowi” – te słowa świętego Jana Pawła II oddają sens, jaki kryją w sobie dokonania, za które nagradzamy dziś pana Bogdana Rzońcę. Honorujemy bowiem człowieka, który większość życia spędził pełniąc publiczną służbę i pracując na rzecz wspólnego dobra.

Bogdan Rzońca urodził się 1 lutego 1961 roku w Zarzeczcu, na ziemi jasielskiej. W rodzinnej miejscowości ukończył szkołę podstawową, później był uczniem Liceum im. Mikołaja Kopernika w Nowym Żmigrodzie. Na studia wybrał Kraków, gdzie uzyskał dyplomy na Uniwersytecie Pedagogicznym oraz Uniwersytecie Jagiellońskim. Studia podyplomowe kontynuował w Wyższej Szkole Biznesu w Nowym Sączu. Po studiach wrócił do swej Małej Ojczyzny i zaczął pracę jako nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie, m.in. w Zespole Szkół Ekonomicznych, gdzie był także dyrektorem. Jak często mówi, traktował to zajęcie jak misję przekazywania wiedzy i wartości, a czas spędzony z młodymi ludźmi do dziś uważa za szczególny. Od tamtej pory zawsze chętnie podejmuje się inicjatyw, w które zaangażowani są młodzi ludzie, podkreślając, że warto czerpać z ich świeżego spojrzenia i entuzjazmu. Od 1989 roku jest członkiem NSZZ „Solidarność”. Z polityką związał się w 1993 roku, kiedy został członkiem Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego, w którym działał przez 7 lat.

Szanowni Państwo,

Na dobre polityka wciągnęła go w 1997 roku, kiedy swój mariaż z nią rozpoczął „z przytupem”, od razu od stanowiska wojewody krośnieńskiego. Przyszedł rok 1998 i reforma administracyjna Polski, która w miejsce dotychczasowych 49 województw wprowadziła 16. Bogdan Rzońca zdobył mandat radnego województwa podkarpackiego, a decyzją radnych nowego województwa, które po licznych dyskusjach przyjęło nazwę Podkarpackie, został wybrany przez Radnych Województwa Podkarpackiego na Marszałka Województwa Podkarpackiego I kadencji. To był trudny czas kiedy wszystko musieliśmy tworzyć i budować, będąc pionierami przecierającymi szlaki. **Mówię MY**, bo miałem zaszczyt zasiadać w pierwszym zarządzie. To z inicjatywy Bogdana Rzońcy rozpoczęło działania na rzecz rozwoju portu lotniczego Rzeszów-Jasionka.

Samorząd województwa przejął wówczas około 700 ha ziemi w Jasionce od Skarbu Państwa, dzięki czemu można było poczynić starania na rzecz powstania prężnie działającego międzynarodowego lotniska w Rzeszowie. Aby tworzyć więzi współpracy w ramach regionu zainicjował utworzenie Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych, stając jako przewodniczący na jego czele.

Radnym województwa ponownie stał się w III kadencji samorządu, czyli latach 2006-2010. Ponownie wszedł wówczas w poczet zarządu województwa, tym razem jako wicemarszałek. To w jego ręce powierzono sprawy fundamentalne dla rozwoju regionu i standardu życia mieszkańców, bo kwestie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej - zarówno drogowej jak

i kolejowej. Wicemarszałek Rzońca pełnił także nadzór nad realizującym ogromne inwestycje komunikacyjne Podkarpackim Zarządem Dróg Wojewódzkich, nad Departamentem Geodezji i Gospodarki Mieniem, Biurem Planowania Przestrzennego, Biurem Geodezji i Terenów Wiejskich oraz Ośrodkiem Dokumentacji Kartograficznej a także Ośrodkami Ruchu Drogowego.

Panie i Panowie,

To nasz nowy Zasłużony dla województwa stoi za wieloma decyzjami o realizacji – oczywistych z dzisiejszej perspektywy – inwestycji, które zmieniły dostępność komunikacyjną regionu oraz tą wewnątrz Podkarpacia. Można powiedzieć, że w wielu miejscach zostawił swój „betonowy” lub „stalowy” ślad. To z jego inicjatywy doszła do skutku m.in. modernizacja linii kolejowej Rzeszów - Jasło oraz powstał nowy fragment drogi wojewódzkiej 988 z Jasła do Rzeszowa przez Warzyce. Te inwestycje pozwoliły przybliżyć Rzeszów do Jasła.

W kolejnej kadencji Bogdan Rzońca ponownie został obdarzony zaufaniem przez wyborców i stał się radnym województwa podkarpackiego czwartej kadencji. 2011 przyniósł naszemu zasłużonemu dwa spektakularne sukcesy. Pierwszym było uzyskania tytułu doktora nauk ekonomicznych na Uniwersytecie Jagiellońskim, drugim wybór na Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej VII kadencji.

To był bardzo pracowity czas w stolicy. Bogdan Rzońca pracował w dwóch komisjach sejmowych – infrastruktury oraz spraw wewnętrznych i w wielu zespołach parlamentarnych. W centrum jego uwagi niezmiennie stała i nadal stoi idea drogi Via Carpatia, o którą zabiega, bo jak mówi; „Chcemy zrobić z Via Carpatia taki projekt, który będzie godził Europę”. Jego zaangażowanie docenili wyborcy z regionu, ponownie powierzając mu - prawie 30 tysiącami głosów - mandat Posła na Sejm. W VIII kadencji sejmiku ponownie włączył się w prace komisji infrastruktury, której był przewodniczącym oraz komisji administracji i spraw wewnętrznych. W maju tego roku ponad 64 tysiące wyborców zdecydowało, że powinien ich reprezentować w Parlamencie Europejskim. Za swe dokonania został wielokrotnie uhonorowany. Najważniejszym z odznaczeń, które otrzymał jest wręczony w 2009 przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Szanowni Państwo,

Za chwilę uhonorujemy pioniera, który przed 20 laty dostał prestiżowe, ale i bardzo trudne zadanie - budowania pozycji marszałka województwa, ale przede wszystkim tworzenia pod jednym herbem samorządowej wspólnoty. Od tamtej pory jest zaangażowany w tworzenie nowoczesnego, a jednocześnie opartego na

chrześcijańskich wartościach oraz szacunku dla tradycji i dziedzictwa, silnego społecznie i gospodarczo Podkarpacia. Jak podkreśla: „mogę i chcę moją wiedzę i długoletnim doświadczeniem służyć na różnych stanowiskach i w różnych miejscach. Wszystko po to, aby rozwijać piękne Podkarpacie oraz po to, aby młodzi ludzie chcieli i mogli tu żyć i budować przyszłość”. Przed Państwem nowy Zasłużony dla województwa podkarpackiego – Bogdan Rzońca.

Przewodniczący poprosił odznaczonego o podejście przed stół prezydialny, gdzie nastąpiło wręczenie odznaki oraz kwiatów.

Bogdan Rzońca serdecznie podziękował za honor jaki go spotkał, stwierdził, że jest wzruszony a pamięć o tej wspólnej pracy jest piękna. Zaznaczył, że lata temu był tu obcy, przyjechał z Jasła, przez studia związany był z Krakowem – podziękował Zdzisławowi Banatowi, który otoczył go wówczas opieką, razem ze Stanisławem Chmurą, Andrzejem Matusiewiczem, Markiem Ćwiąkałą mogli rozpocząć tą jakże ważną pracę. Codzienność wtedy była trudna i żmudna, radnych było 50 i godziliśmy interesy całego województwa. W kwestii herbu zaznaczył, że doskonale pamięta dług batalie z komisją heraldyczną, która nie chciała się zgodzić aby w herbie podkarpacia był krzyż. Dodał, że świetnie pamięta przyjazd Ministra Skarbu Emila Wąsacza, który przywiózł nam wtedy prezent w postaci 700 ha ziemi. Dzięki Sejmikowi, który podjął bardzo mądrą decyzję i zadecydował, że przyjmujemy tę ziemię mamy dziś lotnisko pomimo wielu niechętnych tej inicjatywie. Zaznaczył również walkę o Uniwersytet, było trudno, kosztowało to wiele wysiłku i cierpliwości, wiele batalii aby nie stworzyć z Politechniki i Wyższej Szkoły Pedagogicznej jednej uczelni. Dzięki temu mamy dziś świetne uczelnie i młode miasto Rzeszów. Wiele dyskusji i komentarzy toczyło się także wokół siedziby urzędu, który był rozsiany w kilkunastu miejscach. Podkreślił powstanie Muzeum Ziemi Przemyskiej w Przemyśle, które było pierwszym zbudowanym od podstaw muzeum po wojnie.

Stwierdził, że w kolejnych wyborach do Sejmiku nie startował i przyszło mu pracować od 6 – 18 z setką innych ludzi, wtedy poznał zręby przemysłu, biznesu, gospodarki i te spotkania ze zwykłymi ludźmi, którzy zasiadali o 6 rano do ważnych maszyn żeby produkcja ruszyła i żeby było z czego wypłacić to też go bardzo wiele nauczyło. W 2006 roku ponownie startował w wyborach i wówczas kiedy Marszałkiem był Zygmunt Cholewiński on został Wicemarszałkiem i bardzo mile wspomina ten czas. Wtedy też

najważniejsze były kultura i infrastruktura, wtedy to zapadła decyzja o budowie Muzeum Ulmów w Markowej. Pracowaliśmy nad spółką lotniskową i kiedy to się już udało, kiedy Sejmik miał większościowy udział w spółce mogliśmy spać spokojnie. Były problemy, chodzili po sądach, tytuły prasowe pamięta do dziś jednak chcieli dobrze wykorzystać pieniądze z budżetu państwa i to się udało. Były to milowe kroki, razem zawsze można więcej, dzięki dyskusji bo w tym siła

Wicemarszałek Piotr Pilch stwierdził, że uhonorowany został pierwszy marszałek i pierwszy przewodniczący ale radni chcieliby uhonorować także obecnego marszałka i obecnego przewodniczącego w związku z czym zaprasza ich po odbiór okolicznościowych pamiątek.

Pkt. 7 Wystąpienia zaproszonych gości.

Przewodniczący poprosił o zabranie głosu

Panią Posel Ewę Leniart odczyta ona list od Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Pana Posła Krzysztofa Sobolewskiego, który odczytał list Prezesa Prawa i Sprawiedliwości Jarosława Kaczyńskiego stanowiący załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

Panią Małgorzatę Jarosińską Minister Funduszy i Polityki Regionalnej stwierdziła, że jest jej niezmiernie miło uczestniczyć w tej uroczystości szczególnie dlatego, że od początku jej drogi zawodowej, jej życie związane było z samorządem. Szczególnie mocno cieszy się, że jako Minister Funduszy i Polityki Regionalnej może dalej wspierać samorządy w ich rozwoju lokalnym. Resort Rozwoju Regionalnego od 2005 r. wspierał samorządy w ich dążeniu do doskonałości. Najpierw Pani Minister Grażyna Gęsicka, później Minister Jerzy Kwieciński również bardzo mocno związani z tym regionem robili wszystko aby nasz samorząd rozwijał się tak dynamicznie. Dzięki przystąpieniu Polski do UE również samorząd województwa podkarpackiego mógł się rozwijać świetnie. Patrząc na wszystkie województwa może powiedzieć, że ten samorząd skorzystał ze swojej szansy w 100%, wykorzystał wszystkie środki, które miał do dyspozycji – ponad 33 mld zł. Pamiętać należy jednak, że tylko dobra strategia i sprawne zarządzanie

powoduje, że samorząd się rozwija – pogratulowała Marszałkowi pomysłu na rozwój województwa i podziękował tym, którzy pracowali na ten rozwój poprzez wykorzystanie funduszy europejskich. Dodała, że zna to od podszewki więc wie ile wysiłku kosztuje każda umowa o dofinansowanie, każda rozliczona złotówka. Dzisiaj wiemy, że z nowej perspektywy finansowej podpisaliśmy 2654 umowy o dofinansowanie. Podziękowała Dyrektorom, pracownikom oraz Marszałkowi wraz z Zarządem za zaangażowanie i za serce, które mieli do tych projektów. Życzyła dalszych lat dobrego rozwoju i świetnych ludzi, którzy działają na różnych polach a w sercu mają dobro i rozwój tego województwa.

Pana Posła Marka Kuchcińskiego stwierdził, że mija już VI kadencja samorządu województwa, 20 lat dokonań, które dzisiaj podsumowujemy. Wraz z parlamentarzystami tego regionu pragnie wyrazić uznanie i wdzięczność dla wszystkich zaangażowanych w prace na rzecz tego samorządu, który działał i działa na rzecz umacniania podkarpacia i całej Polski. Obok odważnych reform gospodarczych lat 90 – tych odrodzenie samorządu terytorialnego stało się jednym z filarów sukcesu polskiej demokracji a jego obecny kształt nastąpił ostatecznie w 1998 roku. Samorząd stał się ważnym czynnikiem postępu, cały system zarządzania finansami publicznymi, podejmowanie samodzielnych decyzji oraz realizowanie własnych przedsięwzięć w dziedzinie infrastruktury oraz innych obszarów naszej aktywności w znaczący sposób wpłynęło na poprawę życia mieszkańców dlatego coraz częściej słyszymy opinię, że samorządy są częścią państwa, są jednym z najważniejszych ośrodków umacniających ducha wspólnoty. Kiedy ludzie widzą wokół siebie zmiany, kiedy odczuwają poprawę warunków, zaczynają wierzyć, że istnieją namacalne konsekwencje ich wyborów. Wiara ta mobilizuje do działania i te zmiany na Podkarpaciu są bardzo widoczne. Dzisiaj można śmiało powiedzieć, że podkarpacki samorząd tworzą ludzie, którzy słowa zamieniają w czyny, oznacza to, że władze samorządowe pochodzące z elekcji sprawdzają się a ich obecność na obszarze zarządzanym jest oczekiwana. Ludzie chcą mieć kontakt bezpośredni ze swoimi przedstawicielami – to możemy wnioskować z atmosfery spotkań w wielu dotychczasowych kampaniach wyborczych ale także podczas ostatnich spotkań związanych ze strategią województwa. W imieniu wielu parlamentarzystów przekazuje szacunek wszystkim Państwu „szczęść Boże”.

Posel Grzegorz Braun „szczęść Boże” proszę tego nie traktować jako arogancji nowicjusza, który wylądował na Podkarpaciu zaledwie dwie kampanie wyborcze temu bo państwo jesteście zasłużonymi – co dzisiaj tutaj wybrzmiało – weteranami i twórcami życia polskiego na Podkarpaciu. Zaznaczył, że do tego żeby tutaj zabrać głos zdopingował go w sposób szczególny Marszałek Kuchciński bo wszystko powinno mieć swoje granice, arogancja powinna mieć swoje granice. Dodał, że cieszy się, że Marszałek Kuchciński zastrzegł, że przemówił tu tylko i aż w imieniu jakiejś grupy posłów ale przecież zabierając głos z tej mównicy odezwał się tak jakby reprezentował tutaj Sejm Rzeczypospolitej – Chwała Bogu Pan Marszałek Kuchciński już nie reprezentuje Sejmu. Niektórzy Państwo przywykliście do tego, że takiego pięknego dnia nie należy zakłócać jakimkolwiek powrotem do realności, unieśliśmy się tutaj nad ziemię i bujamy – może jeszcze nie w obłokach ale w tej miłej atmosferze świątecznej – to jest miłe, ale skoro niektórzy pozwalają sobie tutaj na taką dawkę hipokryzji to on pozwoli sobie na dawkę szczerości i podzieli się kilkoma spostrzeżeniami. Stwierdził, że jego świeże spojrzenie każe mu zadać kilka pytań na które nie ma odpowiedzi ani w celebrze rocznicowej ani w pracy tego wspaniałego grona szanownych, czcigodnych eksceleńcji. Nie ma odpowiedzi ponieważ pytania publicznie nie padają a trzeba właśnie publicznie, patrząc w oczy Pana Marszałka Kuchcińskiego zapytać z czego ma słynąć Podkarpacie? W ostatnich latach a nawet dekadach zdążyło zasłynąć nie z tych pięknych rzeczy, którymi radzi byśmy się szczycić ale z afer od Burego do Kuchcińskiego – oby to była sekwencja, która się nie rozwinie bujnie. Podkarpacie, dzisiaj tak pięknie się tutaj prezentujące, jednakowoż osierocone, przez Rzeczpospolitą osierocone. Mowa była o funduszach europejskich ale kto i jak będzie wydatkował te fundusze skoro w Rzeszowie, w ramach dobrej zmiany, nie ma już delegatury Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Podkarpacie funkcjonuje bez osłony kontrwywiadowczej i wielkim pytaniem jest czy Rzeczpospolita będzie suwerenna na Podkarpaciu czy też Podkarpacie będzie dryfować w jakieś bliżej dzisiaj nie określone strony. Bezkarne głoszenie na Podkarpaciu rasistowskich ideologii banderyzmu, talmudyzmu, lotnisko o którym była mowa – chluba, z przyjemnością korzysta z tej infrastruktury ale przecież parę razy do roku staje się strefą nawet nie exterytorialną tylko strefą suwerenności innego państwa – jest to państwo położone w Palestynie. Nie można abstrahować od tych rzeczy dlatego, że nie będzie prosperowania Podkarpacia, nie będzie dobrych interesów na Podkarpaciu, nie będzie ono mogło czerpać ze swoich najgłębszych korzeni i kultywować swoich tradycji jeśli

to nie najjaśniejsza Rzeczpospolita ale jakieś inne państwa będą tutaj miały decydujący głos. Należy zadać pytanie jak Rzeczpospolita może być suwerenna jeśli na Podkarpaciu układy ponad podziałami partyjnymi, ponad fasadą demokracji okazują się przemożne i decydujące. Stwierdził, że z lękiem słuchał listy odznaczonych, zasłużonych dla Województwa Podkarpackiego – ucieszył się, że jeszcze nie odznaczamy braci Rysicz jako prężnie działających tutaj przedsiębiorców, całkiem bezkarnie a sadząc z faktów prasowych pod niewidzialnym parasolem, który rozpościerają przedstawiciele grupy trzymającej władzę tu na Podkarpaciu i tam w Warszawie. Zapytał czy Podkarpacie będzie centralnym wysypiskiem? – właśnie w tych dniach zaczyna działać nowa koncepcja zarządzania śmieciami w Rzeczypospolitej i oby to się na nas nie skropiło. Podkreślił, że dużo pięknych słów dzisiaj padło i chciałby się włączyć w tę świąteczną, rocznicową atmosferę – nie chce występować w charakterze psuja ale nie sposób – to, że Pan Marszałek Kuchciński wraz z całą tą grupą, którą tutaj reprezentuje, uporczywie pcha się w światło reflektorów zamiast schować się i odprawić sobie rachunek sumienia polityczny i nie tylko. Pamiętacie Państwo ten artykuł sprzed 20 lat „Podkarpackie łąki Kuchcińskiego” już pal licho jak nabyte i kto był zarządcą. To jest zniewaga, zniewaga dla zdrowego rozsądku, obraza opinii publicznej, przecież to przed komisją sejmową a nie byle jaką zeznawał funkcjonariusz jednej ze służb Rzeczypospolitej w sprawie, w której jak ten funkcjonariusz twierdzi, przechodzi nazwisko i twarz Marszałka Kuchcińskiego. Cóż z tego, końce sznura w wodę, zamiecione pod dywan, cisza a tu na Podkarpaciu jedne służby aresztują drugie. Stwierdził, że cieszy się, że obecni są tutaj przedstawiciele służb mundurowych, nie wątpi, że obecni są również przedstawiciele służb nie mundurowych. Rzeczpospolita musi być silna na Podkarpaciu po to żeby Podkarpacie było silne w Rzeczypospolitej. Życzył Wojsku Polskiemu na Podkarpaciu żeby wreszcie przestało tutaj tworzyć de facto grupy rekonstrukcji historycznej bo właśnie w tym regionie mamy taką jednostkę, która dysponuje czołgami T72 bez żadnej modernizacji. Nie wiadomo czy tym czołgiem można więcej krzywdy zrobić nieprzyjacielowi czy własnej załodze – niech się to zmieni, niech się wzmocni Rzeczpospolita – nie balonem pychy i arogancji tego czy owego polityka ale swoich służb niebieskich, zielonych i bezbarwnych – tych, które działają w dyskrekcji. Niech to będą wyłącznie służby Rzeczypospolitej a nie służby jakichś innych państw desantujące się na naszym centralnym lotnisku w regionie. Żyjmy tutaj zdrowo i dostatnio jednak nie będzie żadnego życia polskiego w tym regionie jeżeli nie będziemy sobie szczerze,

patrzac prosto w oczy, mówić prawdy o tym co się rzeczywiście tutaj dzieje. Dziękuję.
Z Panem Bogiem.

Przewodniczący Sejmiku stwierdził, że nie zwykł komentować niczych wystąpień tutaj w Sejmiku jednak czuje się w obowiązku przeprosić wszystkie osoby, które poczuły się urażone wystąpieniem pana Posła Brauna. Dodał, że trochę to smutne, że to święto posłużyło Panu Posłowi do wypowiedzi w tym stylu – można to było zrobić bardziej elegancko i grzecznie.

Przewodniczący poprosił o zabranie głosu **Panią Lucynę Podhalec, pełniącą obowiązki Wojewody Podkarpackiego**, która odczytała list Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Pawła Szefernakera.
List stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Panią Grażynę Ignaczak - Bandyk, Dyrektora Generalnego Kancelarii Prezydenta RP na stępie w imieniu Pana prezydenta Andrzeja Dudy wyraziła podziękowanie za zaproszenie na obchody 20 – lecia powstania samorządu Województwa Podkarpackiego. To wyjątkowa okazja aby wyrazić najwyższe uznanie dla Państwa pracy na rzecz realizowania idei samorządności. Wyraża się ona nade wszystko w wytrwałym budowaniu potencjału regionu, co bezpośrednio przekłada się na poziom życia mieszkańców. Podkarpacie należy do tych części Polski, które w ciągu ostatnich dekad przeszły ogromne przemiany. Widoczny jest efekt dobrego wykorzystania środków krajowych i zagranicznych, inwestycji w rozwój i postęp, powstają nowe miejsca pracy, wszystko to sprawia, że Podkarpacie postrzegane jest jako region dobrze zarządzany a włodarze regionu jako ludzie odpowiedzialni i zaradni. Przypominała, że świętując dziś warto przypomnieć, że w tym roku minęło 100 lat od wydania przez Marszałka Józefa Piłsudskiego dekretu o samorządzie miejskim, był to pierwszy samorządowy akt prawny w II Rzeczypospolitej. Naczelnik państwa wiedział jak ważne jest uświadomienie Polakom, że podstawowym sensem odrodzonej państwowości jest odzyskanie prawa do samostanowienia, że oto znowu jesteśmy u siebie. Jedną z najistotniejszych instytucji tego bycia u siebie jest właśnie samorząd terytorialny. Zacytowała Prezydenta, który powiedział "z całą pewnością samorząd terytorialny sprawdził się w naszym kraju" a jednym z podstawowych narzędzi pro samorządowej polityki Prezydenta jest aktywność powołanej przez niego Narodowej

Rady Rozwoju. Jena z jej sekcji dedykowana jest samorządowi i polityce spójności co podkreśla wagę samorządu dla rozwoju kraju – w jej skład wchodzi naukowcy i przedstawiciele instytucji mających wpływ na funkcjonowanie samorządu a także praktycy, przedstawiciele różnych jego szczebli. Pan prezydent wychodząc naprzeciw oczekiwaniom samorządowców utworzył także zespół ds. wypracowania zmian w przepisach dotyczących działalności samorządu terytorialnego. Ma on stanowić pomoc w usprawnianiu funkcjonowania samorządów, w szczególności dzięki prezydenckiej inicjatywie legislacyjnej. W imieniu Pana Prezydenta podziękowała Panu Marszałkowi Władysławowo Ortyłowi za zaangażowanie w prace sekcji Narodowej Rady Rozwoju. Podziękowała raz jeszcze za zaproszenie i wyraziła radość z faktu, że podczas dzisiejszej wieczornej uroczystości będzie mogła w imieniu Pana Prezydenta wręczyć odznaczenia państwowe, które Pan Prezydent przyznał zasłużonym dla Polski i regionu mieszkańcom Podkarpacia.

Panią Marię Rekść, Mer rejonu wileńskiego na Litwie stwierdziła, że reprezentuje rejon wileński zamieszkały głównie przez Polaków – na Litwie są w mniejszości a u siebie w samorządzie w absolutnej większości. Dodała, że jest tutaj ponieważ łączy nas piękna współpraca pomiędzy macierzą a Wileńszczyzną i z tego miejsca chciałaby powiedzieć wszystkim obywatelom Rzeczypospolitej dziękuję. Tam są Polacy, którzy mimo swej woli zostali po drugiej stronie granicy. Patriarcha Wileńszczyzny, uwielbiony ich ksiądz prałat, do którego przyjeżdżali prezydenci państwa polskiego i inni znamienici goście pytany przez media czy chciałby wrócić do Polski odpowiadał, że on z Polski nie wyjeżdżał. Poprosiła aby pamiętać, że tam żyją Polacy, w których żyłach płynie polska krew. Oni zostali tam na swej ziemi i obecnie czują, że mają dwie ojczyzny, że jest Polska macierz i jest Litwa. Samorządowcy na Litwie oprócz prac na rzecz narodu mają jeszcze jedną misję aby to co otrzymali od dziadów, pradziadów przekazać młodemu pokoleniu, by nie wstydziło się, że są Polakami i by zachowali swoją mowę ojczystą, kulturę, polskość, patriotyzm.

Przekazała list gratulacyjny stanowiący załącznik nr 4 do niniejszego protokołu.

Pana Martina Jakubova Wicemarszałka Kraju Preszowskiego, który w ojczystym języku podziękował za zaproszenie, przekazał gratulacje i wyraził nadzieję na dalszą owocną współpracę pomiędzy oboma regionami.

Przewodniczącego Klubu PSL Jan Tarapata samorząd województwa działa poprzez swych przedstawicieli, którzy reprezentują wyborców. Od naszych działań i postępowania tutaj zależy to jak województwo się rozwija. Wielu z nas pamięta jak wyglądało województwo podkarpackie 20 lat temu i wie jak wygląda dzisiaj – jest to potężna zmiana. Poszczególne ekipy, które decydowały o różnych rozwiązaniach i życiu w województwie włożyły duży wysiłek w to, że dziś możemy być dumni z tego, że znaleźliśmy uznanie na terenie naszego kraju jak i za granicą. Najważniejsza jest gospodarka i rolnictwo bo to są dochody tak dla województwa jak i dla budżetu państwa. Możemy się pochwalić tym, że to co ta gospodarka wypracowuje w połączeniu z finansami unijnymi tak jest dobrze wykorzystywane. Mamy dziś piękny Park Technologiczny, piękne lotnisko i drogi co decyduje o dostępności. Dodał, że są też słabe strony bo jak tworzyliśmy poprzednią strategię województwa podkarpackiego nie udało nam się zapisać drogi nr 9 – musimy postarać się o wpisanie jej w nową strategię – to jest krwioobieg, który musi powstać. Podziękował radnym i Zarządom wszystkich kadencji za włożoną pracę aby to województwo było dla nas dumą. Życzył wszystkim dalszego zaangażowania i dbałości o to województwo.

Przewodniczącego Klubu Koalicji Obywatelskiej Piotra Tomańskiego zacytował Bogdana Rzońcę, który mówił że w I kadencji było 50 radnych i wszyscy współpracowali dla dobra województwa. Dzięki temu, że wspólnie pracowali podejmowali dobre decyzje. Analizując obecną sytuację dzisiaj wybieraliśmy Wiceprzewodniczącego Sejmiku i oczywiście wygrała opcja rządząca a prosiliśmy o to, żeby ta opozycja miała jakiś wpływ, żebyśmy mogli doradzić, żeby pozytywnie się dostrzegać a nie być tylko po dwóch stronach obozu. Zaapelował do Marszałka aby być razem, nie dzielić tak jak do tej pory 8 radnych opozycji i PiS takie podziały nigdy nie służyły Polsce. Oczywiście macie większość więc zrealizujecie swoją strategię ale dzisiaj jest dobra sytuacja aby wykorzystać nie tylko tych, którzy działali dla Podkarpacia wcześniej ale mamy młodych ludzi, którym Koalicja Obywatelska życzy aby w tym nowym młodzieżowym sejmiku byli niezależni, kreatywni, żeby współpracowali razem teraz i w przyszłości.

Przewodniczącego Klubu PiS Piotra Pilcha stwierdził, że miał nie zabierać głosu ponieważ Pan marszałek pięknie mówił w imieniu samorządu, w imieniu radnych PiS ale jako Przewodniczący Klubu PiS w Sejmiku czuje się zobowiązany aby zabrać głos

do czego sprowokowało go wystąpienie Posła Brauna. To co mu się ciśnie na usta to „wstyd”, wstyd Panie Pośle dlatego, że został Pan zaproszony przez samorząd województwa jako gość a wykorzystał swoją obecność do ochybnego ataku na innego gościa. Tym honorowym gościem jest Marszałek Marek Kuchciński. Dodał, że on absolutnie nie zgadza się z tym co wygłosił Poseł Braun bo można by powiedzieć kultura nie polska ale wschodnia – niszczy Pan święto tych wszystkich osób, które tu przyszły świętować a nie słuchać tego, co Pan i pana ugrupowanie ma do powiedzenia. Zapytał Posła jakie ma moralne prawo pouczać Pana Marszałka. Zapytał ile zdobyli głosów – 30 tys? Pan Marszałek zdobył 62 tys. głosów. Jeżeli ktoś ma weryfikować zachowania Pana Posła to ono się dokonało niedawno, kilka tygodni temu gdy ludzie przy urnach wyborczych wrzucali karty. Zwrócił się do Posła Brauna, że wyciąga sprawy sprzed 20 lat, które dawno zostały rozwiązane i to nie jest fair. Kończąc życzył wszystkim miłego świętowania bo te 20 lat to wielki czas dla Polski, reforma, która się udała i jest przez wszystkich określana jako jedna z najważniejszych i najbardziej udanych. Widzimy jak dobrze zmieniają się nasze miasta i wioski, jak dobrze wydawane są środki.

Były Poseł i Przewodniczący Sejmiku Andrzej Matusiewicz stwierdził, że chciałby kontynuować wystąpienia w tonacji świątecznej bez tej łyżki dziegiu, która już była i to dosyć duża. Każdy jubileusz to jest powrót do korzeni, do początku, później przebieg działań i wreszcie plany na przyszłość. Zaczynaliśmy jako jedyne województwo, które nie miało własnej siedziby i to trwało dosyć długo. Pierwszy Zarząd Województwa pracował na drugim piętrze w urzędzie wojewódzkim, tyle dostaliśmy od ówczesnego wojewody pomimo tego, że ustawa zobowiązywała go do przeznaczenia godnego urzędu. Poszczególne departamenty mieściły się w 13 różnych miejscach a Sejmik obradował przeważnie w Sali Kolumnowej UW do 2009 r. W pierwszej kadencji już zapadła decyzja, że musi być nowa siedziba i chwala Marszałkowi Rzońcy , że to się stało pomimo tego, że prasa lokalna pisała, że Rzońca sobie pałac buduje. Początki były trudne od strony prawnej także bo trzeba było opracować Statut, Regulamin postanowiliśmy, że statut powinien zawierać inwokację i ta inwokacja czyli odwołanie do Pana Boga Wszechmogącego napotkało na wielkie trudności – Statut był uchwalany ponad rok czasu. Podobnie było z herbem, były problemy aby umieścić w nim krzyż. Zaznaczył, że w pierwszej kadencji były oczywiście różne polityczne wystąpienia ale generalnie w tych kluczowych decyzjach jak komunalizacja skarbu

państwa, lotnisko w Jasionce, lotnisko w Krośnie była zgoda. Jako radny trzech kadencji sejmikowych z Przemyśla nie może nie wspomnieć o Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej bo tutaj był duży opór ze strony kilku radnych. Różne propozycje padały żeby gdzieś przenieść siedzibę jednak ówcześni radni z Przemyśla występowali i doprowadzili do tego, że przeznaczono 300 tys. na sam projekt a w drugiej kadencji to muzeum powstało. W III kadencji to Muzeum zostało otwarte. W drugiej kadencji zmieniła się koalicja rządząca ale w sprawach kluczowych dla województwa uchwały sejmikowe zapadały jednogłośnie. W III kadencji doszły nam Przewozy Regionalne, Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Powstało Muzeum Ulmów – nie sposób o tym nie wspomnieć, nie wszyscy członkowie zarządu od razu zgadzali się z tą ideą ale udało się. Samorząd województwa bardzo dbał o instytucje kultury i duże nakłady były ponoszone. Powstała Karpacka Troja, współfinansowaliśmy muzeum historyczne w Sanoku. Współfinansowaliśmy Most Połaniecki – co było bardzo ważną inicjatywą – połączenie Podkarpacia ze Świętokrzyskim i połączenie do centrum Polski. Była inicjatywa aby rozpoczynać nasze sesje modlitwą za ojczyznę Ks. Piotra Skargi co trwa do dziś. Podziękował swoim bliskim współpracownikom Panu Banatowi i Panu Rzońcy bo tym pionierom to się rzeczywiście należy i zasłużyli w pełni na odznakę jaka dzisiaj otrzymali. Obecnym władzom życzył dalszych mądrych decyzji w celu rozwoju województwa i błogosławieństwa św. Kingi patronki samorządowców.

Przewodniczący Sejmiku poinformował, że otrzymaliśmy listy gratulacyjne m.in. od:

1. Ambasadora Ukrainy w Polsce
2. Ambasadora Węgier w Polsce
3. Ambasadora Nadzwyczajnego Republiki Słowackiej
4. Konsula Republiki Chorwacji w Krakowie
5. Posła Na Sejm Kazimierza Moskala
6. Marszałka Senatu Rzeczypospolitej
7. Marszałka Województwa Dolnośląskiego
8. Marszałka Województwa Mazowieckiego
9. Marszałka Województwa Lubuskiego
10. Przewodniczącej Sejmiku Warmińsko – Mazurskiego
11. Przewodniczącej Sejmiku Lubuskiego
12. Rumuńskiego Regionu Maramuresz
13. Prezydenta Miasta Przemyśla
14. Burmistrza Ropczyc
15. Burmistrza Gminy Radomyśl Wielki
16. Związków Klubów Polskich ze Stanów Zjednoczonych
17. 34 wojskowego oddziału gospodarczego w Rzeszowie

Listy stanowią kolejno załączniki do protokołu.

Pkt. 8 Zaprzysiężenie Młodzieżowego Sejmiku Województwa Podkarpackiego.

Przewodniczący Sejmiku o poprowadzenie tego punktu poprosił dyrektora Kancelarii Sejmiku Rafała Polaka oraz zastępcę dyrektora Kancelarii Zarządu Marcina Fijołka.

Marcin Fijołek dzisiejszy dzień jest symboliczny ponieważ w te 20 rocznice powstania samorządu, podczas tej uroczystej sesji możemy powitać i zainicjować gremium złożone z przedstawicieli młodego pokolenia, którzy dzisiaj spotykają się po raz pierwszy i będą przez najbliższe dwa lata tworzyć młodzieżowy Sejmik Województwa Podkarpackiego. Z pewnością swoją symbolikę ma też fakt, że decyzja o rozpoczęciu prac nad powołaniem tego sejmiku została zainicjowana przez człowieka, który 20 lat temu pełnił funkcje członka Sejmiku, był członkiem Zarządu i mowa oczywiście o Panu Marszałku Władysławie Ortylu.

Zachęcił przedstawicieli tego nowo wybranego gremium aby byli pracowici, wymagali od siebie, byli aktywni i odważni aby wykorzystali ten czas na działanie na rzecz województwa podkarpackiego.

Zaznaczył, że teraz nastąpi wręczenie zaświadczeń o powołaniu do Sejmiku Młodzieżowego i tę część poprowadzi Dyrektor Rafał Polak, który wyczyta kolejno wszystkich członków, którzy odbiorą zaświadczenie z rąk Przewodniczącego Sejmiku i Marszałka Województwa.

- 1) Patryk Andrzej Chmura,
- 2) Iga Karasińska,
- 3) Jadwiga Korszniak,
- 4) Bartosz Łapkowski,
- 5) Kinga Niemiec,
- 6) Adam Poręba,
- 7) Jakub Szyszka,
- 8) Krystian Telesz,
- 9) Katarzyna Kiebała,
- 10) Ewa Prokop,
- 11) Maksymilian Rojowski,
- 12) Łukasz Szantula,
- 13) Szymon Szurlej,
- 14) Dominik Wrona,
- 15) Alan Bulec,

- 16) Dawid Dzióba,
- 17) Jakub Harchut,
- 18) Mateusz Pleszka,
- 19) Beata Serafin,
- 20) Wojciech Bardziński,
- 21) Elżbieta Cisek,
- 22) Patryk Ciurko,
- 23) Wojciech Kuca,
- 24) Julia Sobczyńska,
- 25) Aleksandra Stefanowicz,
- 26) Kamila Borowy,
- 27) Dawid Kita,
- 28) Gracjan Kita,
- 29) Adrian Mokrzycki,
- 30) Michał Rzepka,
- 31) Katarzyna Turczyn,
- 32) Mateusz Węgrzyn,
- 33) Kamila Wojczekowska.

Dyrektor Rafał Polak w imieniu Przewodniczącego zaprosił do zabrania głosu przedstawiciela Sejmiku Młodzieżowego **Pana Szymona Szurleja**, który stwierdził, że ten dzień na pewno zapisze się w historii bo od teraz przyszłość naszego województwa jest zależna także od młodego pokolenia. Stają się niejako współodpowiedzialni za losy swoich miast i powiatów, które tutaj będą reprezentować. Pogratulował wszystkim członkom sejmiku młodzieżowego twierdząc, że nikt z nich nie jest tu przypadkowo, znaleźli się tu dzięki swojej pracy i liczy się to co uda im się razem dokonać. Dla młodzieżowego Sejmiku dewizą musi stać się praca i determinacja i wierzy, że ta I kadencja przyniesie wszystkim wymierne owoce. Praca ta ma służyć temu regionowi aby wszyscy byli dumni z tego czego uda im się dokonać biorąc odpowiedzialność za województwo. Podziękował Panu Marszałkowi za inicjatywę powołania tego Sejmiku i obiecał, że będą godnie reprezentować województwo i wyraził nadzieje na owocną współpracę.

Zamknięcie sesji.

W związku z wyczerpaniem porządku obrad zamykam XVI sesję Sejmiku Województwa Podkarpackiego VI kadencji.

Proszę Państwa o powstanie.

Sztandar Województwa Wyprowadzić

Sesja zakończyła się o godzinie 17.50

**Przewodniczący Sejmiku
Województwa Podkarpackiego**

Jerzy Borcz

Protokołowała:

Katarzyna Kruk